

Barne-, likestillings-og inkluderingsdepartementet
Hilde Merethe Berg
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

Saksbehandler:Ragnar Wiik

Vår dato: 01.10.13.

Vår referanse: 13/5525

Høring – forslag til gjennomføring av forbrukerrettighetsdirektivet i norsk rett

Totalinntrykket vårt er at loven er ryddig og klar. Vi har noen få kommentarer som vi ønsker å belyse nedenfor. Kommentarene våre er knyttet til den enkelte paragraf i bestemmelsen.

Kommentarer til § 5 (e) om varig medium: Vi ønsker nærmere presisering av hva departementet har ment med en ”innretning som gjør forbruker eller den næringsdrivende i stand til å lagre opplysninger”, da særlig i forhold til et varig medium hos den næringsdrivende. Vil det eksempelvis være tilstrekkelig at angrerettsskjemaet ligger på en nettside der forbrukeren har sin nettpofil hos selger. Vi ber om en nærmere presisering i forarbeidene om hva som vil være et tilstrekkelig ”varig medium” hos den næringsdrivende.

Kommentarer til § 7 (d): Med ”identitet” vil det i de aller fleste tilfellene være interessant for forbruker å få opplyst organisasjonsnummeret til selskapet. I tillegg til i hvilke land selskapet er etablert i og hvor man kan sende en klage til, vil organisasjonsnummeret bidra til å gjøre det enklere å finne selskapet i bedriftsregistre i de enkelte land.

Det er svært viktig at fokuset også ligger på hvilken stat selskapet er etablert i, da dette er en problemstilling i forhold til lovvalg og vernetingsregler. Forbruker Europa har erfaring for at mange aktører som opererer på internett spekulerer i muligheten for å etablere nettsider som forbrukerne oppfatter som norsk. Rettsvirkningen av ikke å opplyse tydelig om identitet og etableringsland bør gi forbrukerne utvidede rettigheter mht. angrerett og avtalens gyldighet.

Kommentar til § 7 (e): Selger bør også være forpliktet til å informere om sin kontraktsmedhjelper og deres vilkår for levering, herunder totalkostnadene for leveringen. Dette er aktuelt i de tilfellene forbruker vil kunne bli belastet utleggsgebyr som fraktselskapet tar for å fortolle varen i Norge. Forbruker Europa har erfaring for at mange norske forbrukere opplever å motta høye gebyrer og avgifter fra fraktførere som i noen tilfeller overstiger varens verdi. Det bør også informeres om forbrukeren selv kan velge fraktfører. Vilkårene på nettsidene selgerne benytter, gir ikke alltid tilfredsstillende informasjon om kostnadene for frakt av varen.

Kommentar til § 24 (1): Innebærer bestemmelsen at rettsvirkningen er at forbruker mister angreretten dersom varen ikke leveres tilbake innen 14 dager? Det vil etter vår mening ikke være i samsvar med formålet til angrerettloven at forbruker mister angreretten dersom han/hun har en god grunn til ikke å levere varen tilbake innen 14 dager. Eksempelvis hvis selger ikke svarer på at de har mottatt melding om angrerett eller den næringsdrivende avviser at forbruker har angreretten i behold. Forbruker vil i mange tilfeller holde på varen lenger enn 14 dager av praktiske årsaker.

I sakene med det danske selskapet "FormLife" i 2012 opplevde forbrukerne, etter å ha bestilt en prøvepakke til kr 79,-, å bli trukket for relativt store beløp via avgitte kortopplysninger. Denne praksis ble etter hvert ansett som svindelaktig også av de berørte banker. Vår anbefaling til disse forbrukerne, som allerede hadde blitt påført et økonomisk tap, var ikke å returnere varene de hadde mottatt da dette ville påføre de ytterligere omkostninger uten mulighet til å få penger refundert. Vi ber om at departementet utdyper dette spørsmål nærmere.

På side 90 i høringsbrevet er det spørsmål om uttalelse i forhold til fjernsalgsdirektivets Art 12 nr. 2 om at forbrukerne skal sikres minimumsvernet i direktivet selv om en tredjestats rett får anvendelse på avtalen. Dette er innen EU sikret gjennom Rom I forordningen. Norge er ikke del av Rom 1-forordningen, slik at det er rettspraksis som må avgjøre lovvalget og ikke Rom 1-forordningen. Rettspraksis fra Høyesterett viser at Norge bør søke rettsenhet med Europa og de samme prinsipper som er nedfelt i Rom 1 forordningens forbrukervernregler.

Hvis en norsk forbruker har inngått avtale med en tysk selger via dennes nettside som retter seg mot Norge, ved at den er på norsk, har norske avtalevilkår og det kan betales med norsk valuta mm. så vil vernetilstanden være norsk (Lugano konvensjonen). Lovvalget i et slikt tilfelle vil regelmessig også være norsk rett da virksomheten retter seg mot den norske forbruker – jfr. Rt. 2011.531 (Bokhandlerdommen) og Rt. 2009.531 - som angir rettsenhet med EU-landene. Forbrukeren vil da ha nytte av forbrukervernet nedfelt i norsk rett som for eksempel. Forbrukerkjøpslovens § 3, 2 ledd (vern mot rettsregler med dårligere forbrukerbeskyttelse utenfor EØS området).

I et motsatt tilfelle vil den norske forbruker som retter seg mot en tysk nettside og gjør avtale med en tysk næringsdrivende måtte forholde seg til Tyskland som rett vernetilstand. Rom I vil da ikke sikre at den norske forbruker kan oppbære eget lands rettighetsnivå (som for andre europeiske forbrukere) da vi ikke er del av forordningen. Forbrukeren vil da være avhengig av at beskyttelsesnivået i tysk rett er tilstrekkelig og på samme nivå som internasjonal privatretts preseptoriske nivå for forbrukere. Det nevnes også at Tvistelovens § 4-5,7 formodentlig er i strid med avgjørelsen i C-190/11 når forbrukeren møter opp og slutfører avtalen hos den næringsdrivende.

Det er et behov for en opprydding av vernetilstand og lovvalgsspørsmål i norsk rett/ internasjonal privatrett. Jeg viser nærmere til Forbrukerrådets høring vedrørende dette tema.

Med vennlig hilsen

Ragnar Wiik

Forbruker Europa / ECC Norway

Rolf Wickstrøms vei 15 · P.B. 4594 Nydalen, 0404 Oslo

Telefon: 23 400 500 · Faks: 23 400 501

E-post: post@forbrukereuropa.no

Web: www.forbrukereuropa.no